

แพทย์แนะนำอย่างไรเมื่อคนข้างกายเป็นโรคลมชัก

อธิบดีกรมการแพทย์ เผย โรคลมชักเป็นโรคทางระบบประสาทผู้ป่วยส่วนใหญ่มักไม่รู้สึกรู้สีก่อนมีอาการชัก การดูแลผู้ที่มีอาการชักอย่างถูกวิธีจึงมีความจำเป็นและสำคัญต่อตัวผู้ป่วยมากเพราะจะช่วยลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้นกับตัวผู้ป่วยได้

นายแพทย์สุพรรณ ศรีธรรมมา อธิบดีกรมการแพทย์ เปิดเผยว่า โรคลมชักเป็นโรคทางระบบประสาท เป็นสาเหตุของการเกิดภาวะทุพพลภาพทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ โรคลมชักเกิดจากการเปลี่ยนแปลงการทำงานของเซลล์สมองอย่างเฉียบพลัน โดยมีการปล่อยคลื่นไฟฟ้าที่ผิดปกติออกมาจากเซลล์สมองจำนวนมากพร้อมกันจากจุดใดจุดหนึ่งหรือทั้งหมด อาการชักมี 2 ประเภท ดังนี้ **1. ชักเฉพาะที่**เกิดจากไฟฟ้าในสมองที่ผิดปกติเฉพาะที่ มี 2 ลักษณะ คือ **การชักแบบมีสติ**ผู้ป่วยจะมีการเคลื่อนไหวร่างกายผิดปกติ เช่น แขน ขา ซึ่งผู้ป่วยจะรับรู้ได้ปกติ บางรายอาจมีความผิดปกติของการรับรู้ เช่น ได้กลิ่นแปลกๆ เห็นภาพผิดปกติ ได้ยินเสียงแปลกๆ รู้สึกคุ้นเคยกับสถานที่ที่ทั้งที่ไม่เคยไปมาก่อนหรือรู้สึกกลัวตกใจก่อนจะมีอาการชัก ส่วน**การชักแบบขาดสติ**เป็นชนิดของการชักที่พบบ่อยที่สุดในผู้ใหญ่และยากต่อการควบคุมอาการชัก ซึ่งอาจมีอาการเตือนก่อนที่จะไม่รู้ตัว ส่วนมากมีอาการไม่เกิน 3 นาที ขณะที่เกิดอาการชักผู้ป่วยอาจดูเหมือนไม่รู้สึกรู้สีก่อนชักแต่ไม่รับรู้สภาพแวดล้อม ขาดสติไม่ตอบสนองต่อคำพูดหรือคำสั่งตามปกติได้ บางครั้งผู้ป่วยจะเหม่อลอยหรือทำพฤติกรรมซ้ำๆ เช่น แสยะยิ้ม เคี้ยวปาก มือจับสิ่งของไม่รู้ตัว พูดซ้ำๆ เดิน วิ่งโดยไม่มีเป้าหมาย ผู้ป่วยไม่สามารถจำสิ่งที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้ได้ หากมีการจับมัด หรือรัดในขณะที่เกิดอาการชักผู้ป่วยอาจได้ตอบรุนแรง หลังจากชักผู้ป่วยจะหลับ สับสน อ่อนเพลีย ปวดเมื่อย ระยะเวลาหนึ่งก่อนจะรู้สึกตัวปกติ และ **2. ชักทั้งตัว**เกิดจากกระแสไฟฟ้าผิดปกติกระจายในสมองทั่วๆ ไปตั้งแต่ต้น มักสูญเสียการรู้สึกตัวมีอาการชักเกร็งกระตุกหรือส่งเสียงร้องก่อนและมีอาการกระตุกทั้งตัวอาจกัดลิ้นหรือปัสสาวะรด ส่วนใหญ่จะชักร้อยกว่า 3 นาที หลังชักอ่อนเพลียสักระยะก่อนรู้สึกตัวเป็นปกติ การทราบลักษณะอาการชักจึงมีความสำคัญต่อตัวผู้ป่วยและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกยากันชักตลอดจนการรักษาของแพทย์เพราะผู้ป่วยส่วนใหญ่มักจะหายจากอาการชักเมื่อได้รับการรักษาที่เหมาะสม นอกจากนี้ควรหลีกเลี่ยงปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการชัก เช่น อดนอน เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แสงกระพริบ เสียงดัง ความเครียด เป็นต้น และหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่อาจเป็นอันตราย เช่น ปั่นจักรยาน ขับรถ ว่ายน้ำ ปีนที่สูง โดยไม่มีผู้ดูแล

อธิบดีกรมการแพทย์ แนะนำ การดูแลผู้ป่วยเมื่อเกิดอาการชักควรจัดทำให้ผู้ป่วยหายใจสะดวกปลดเสื้อผ้าผู้ป่วยให้หลวม ศีรษะต่ำเล็กน้อย เพื่อป้องกันไม่ให้สำลักสิ่งแปลกปลอมหรือน้ำลายเข้าไปในปอด เอาสิ่งตกค้างในปากออกให้หมด หากผู้ป่วยเกร็งอ้าปากไม่ได้ ห้ามใช้ไม้กีดลิ้นหรือวัตถุใดๆ สอดเข้าไปในปากหรือกัดปากผู้ป่วยขณะเกร็งกัดฟัน เพราะอาจเกิดอันตรายฟันหักตกลงไปอุดหลอดลมได้ หากมีไข้สูง (อุณหภูมิร่างกายเกิน 38 องศาเซลเซียส) ให้เช็ดตัวลดไข้ ห้ามให้อาหารเพราะอาจสำลักได้และโทรศัพท์แจ้ง 1669 หรือรีบนำส่งสถานพยาบาลที่ใกล้ที่สุด หลังการชักผู้ป่วยอาจเพลียหลับไปควรพลิกตะแคงตัว เช็ดน้ำลาย สิ่งที่ถูกกีดกันการหายใจ เช่น ฟันปลอมหรือเศษอาหารและอยู่กับผู้ป่วยจนกว่าจะรู้สึกตัวดี โรคลมชักสามารถรักษาได้หากได้รับการตรวจวินิจฉัยและรักษาตั้งแต่ระยะแรก และการเรียนรู้วิธีรับมือกับผู้ที่เกิดอาการชักจะสามารถช่วยให้รับมือกับโรคลมชักในกรณีฉุกเฉินได้อย่างถูกวิธี